

[Γ.Α.Φ CD 8- Φάκελος 6]
RW 40-162

Ο φάκελος με τον κωδικό RW 40-162 περιέχει στρατιωτικά έγγραφα, 42 σελίδων συνολικά, που εκτείνονται χρονικά από 1.1. έως 30.6 1943.

Σελίδα 1 (περίληψη)

Εξώφυλλο απόρρητων Αναφορών Δραστηριότητας του Διοικητή Θεσσαλονίκης-Αιγαίου για το χρονικό διάστημα 1.1 έως 30.6.1943.

Σελίδες 2-3 (περίληψη)

Αναφορά Δραστηριότητας για το μήνα Ιανουάριο 1943, καταγράφοντας συμβάντα όπως: η υπάρχουσα κατάσταση ηρεμίας, ρίψη φυλλαδίων προπαγάνδας, δολιοφθορά σε τηλεφωνικά καλώδια, απειλές εναντίον του άμαχου πληθυσμού από ομάδες ανταρτών, ανταλλαγή πυρών πλησίον της Ραψάνης με 1 νεκρό αντάρτη, 1 τραυματία και 9 συλληφθέντες οι οποίοι εκτελέστηκαν, εκτέλεση 3 Ελλήνων για παράνομη κατοχή όπλων, μετακίνηση στρατιωτικών τμημάτων, αεροπορικά δυστυχήματα πλησίον Ηγουμενίτσας και Χορτιάτη (9 νεκροί από πλήρωμα αεροσκάφους), χρήση του Πόρτο Κουφό ως ναυτική βάση, την ανακατασκευή της σιδηροδρομικής γέφυρας πλησίον του Γοργοπόταμου.

Σελίδες 4-5 (περίληψη)

Αναφορά Δραστηριότητας για το μήνα Φεβρουάριο 1943, καταγράφοντας συμβάντα όπως: επικρατούσα ηρεμία στη στάση του πληθυσμού, έντονη κινητικότητα αντάρτικων ομάδων, ιδιαίτερα στην περιοχή της Κοζάνης και Όλυμπο, αιφνιδιαστικές επιθέσεις ανταρτών κυρίως σε σταθμούς της Ελληνικής Χωροφυλακής- αφοπλισμός χωροφυλάκων και αγροφυλάκων, επίταξη τροφίμων, κάψιμο αρχείων-, δολιοφθορά σε σιδηροδρομικές γραμμές και γέφυρες, αιφνιδιαστικές επιθέσεις και καταστροφή εγκαταστάσεων σε ορυχεία από αντάρτικες ομάδες 40- 400 καλά οργανωμένων και εν μέρει εξοπλισμένων με βαρέα όπλα και διαθέτοντας καλό δίκτυο πληροφόρησης, μετακινήσεις στρατιωτικών μονάδων, επέμβαση λόχου νοτίως του Όλυμπου εναντίον ανταρτών ευθυνόμενων για την καταστροφή των ορυχείων στον Όλυμπο και Άγιο Δημήτριο και έχοντας ως αποστολή τη λήψη ομήρων- στον Άγιο Δημήτριο- ως ανταλλαγή 2 απαχθέντων Γερμανών στρατιωτών, εκτέλεση 37 ομήρων λόγω μη παράδοσης των απαχθέντων Γερμανών στρατιωτών, εκτέλεση 4 Ελλήνων για πράξεις δολιοφθοράς και παράνομης κατοχής όπλων.

Σελίδες 6-9 (περίληψη)

Αναφορά Δραστηριότητας για το μήνα Μάρτιο 1943, καταγράφοντας συμβάντα όπως: επικρατούσα ηρεμία από την πλευρά του πληθυσμού, έντονη δραστηριότητα ομάδων ανταρτών στην περιοχή του Ολύμπου, δολιοφθορές και επιθέσεις (καταγράφονται ανατινάξεις ραγών και μικρών γεφυρών, αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον περιπολιών και σταθμών ασφάλειας σιδηροδρόμων, καταστροφή σιδηροδρομικού σταθμού) στη σιδηροδρομική γραμμή Λάρισα- Λιανοκλάδι και πλησίον του Μακρυχωρίου-. Καταγράφεται επίσης ο αφοπλισμός αστυνομικών στις περιοχές δυτικά του Βαρδάρη λόγω παθητικής και συμπαθούς στάσης προς αντάρτικες ομάδες, η τοποθέτηση στρατιωτικών δυνάμεων στην περιοχή της Βέροιας- Νάουσας- Έδεσσας εξαιτίας

εμφάνισης αντάρτικων ομάδων, δημιουργία ζώνης ασφαλείας στην περιοχή των χωριών Πυργετός- Ραψάνη- Κρασιά και επιτήρηση των χωριών με έντονη παρουσία κομμουνιστών, η δημιουργία στρατιωτικών έργων επάκτιας ασφάλειας (δυτικά παράλια Χαλκιδικής), πτήσεις συμμαχικών αεροσκαφών στην περιοχή του Ολύμπου, προβλήματα στις μεταφορές, η κατάσταση στα ορυχεία που εκμεταλλεύεται ο γερμανικός στρατός, η σε γενικές γραμμές καλή κατάσταση υγείας των στρατιωτών.

Σελίδες 10-15 (περίληψη)

Αναφορά Δραστηριότητας για το μήνα Απρίλιο 1943, καταγράφοντας συμβάντα όπως: ανατινάξεις στις ράγιες της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκη- Αθήνα από αντάρτες, επίθεση 3 ελληνικών πλοιαρίων στο θαλάσσιο χώρο του Αιγαίου εναντίον ιταλικού πλοιαρίου προερχόμενο από Βόλο προς Στυλίδα, σύγκρουση στον κόλπο νοτιοανατολικά της Λαμίας γερμανικών πλοιαρίων εμπροσθοφυλακής με εξεγερμένους Έλληνες (καταγράφονται γερμανικές απώλειες), υποχώρηση ομάδας ανταρτών βορειοδυτικά της Πτολεμαΐδας κατόπιν εμφάνισης γερμανικών στρατιωτικών δυνάμεων, διεξαγωγή μαχών (καταγράφονται απώλειες μεταξύ ελληνικής και γερμανικής πλευράς), διάλυση αντάρτικων ομάδων στην περιοχή Έδεσσας- Βέροιας κατόπιν επέμβασης Ειδικής Στρατιωτικής Ομάδας, μετακινήσεις στρατιωτικών μονάδων για την καταπολέμηση ανταρτών και πραγματοποίηση εκκαθαριστικών επιθέσεων (μ.α. στην περιοχή δυτικά της σιδηροδρομικής γραμμής Λαμίας – Δομοκού), καταστροφή των παρακάτω χωριών: Πλατύστομο- Μακρακώμη- Καστρί- Γραμμένη Ράχη- Σπερχιάδα- Κούρνοβο.

Καταγράφονται επίσης γερμανικές και ιταλικές εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην περιοχή του Ολύμπου, διαταγή καταστροφής των εγκαταλελειμμένων από τους κατοίκους χωριών και εκτέλεση όλων των κατοίκων που είχαν επαφή με αντάρτικες ομάδες, ανταλλαγή πυρών γερμανικού λόχου με αντάρτες πλησίον της Κατερίνης, η ασφάλιση από 2 τάγματα της βόρειας και δυτικής εξόδου του Ολύμπου, δημιουργία στρατιωτικών έργων επάκτιας προστασίας και άμυνας (δημιουργία χαρακωμάτων στα Νέα Μουδανιά- Νέα Καλλικράτεια), επέμβαση όλου συνολικά του Στολίσκου Ακταιωρών Μακεδονίας για την καταπολέμηση των ατάκτων στην περιοχή της Εύβοιας, επίθεση επτά γερμανικών αεροσκαφών εναντίον του Λιτόχωρου και μονής Αγίου Διονυσίου, προβαίνοντας σε ρίψη βομβών και πυρών εναντίων ομάδων άτακτων και επίγειων στόχων.

Αναφέρεται ακόμα η κατάσταση συγκοινωνιών (αποκατάσταση ζημιών από ανατινάξεις σε ράγιες), ανεφοδιασμού (έλλειψη σε προσωπικό), υγείας των στρατιωτών (κρίνεται σε γενικές γραμμές καλή).

Σελίδες 16-23 (περίληψη)

Αναφορά Δραστηριότητας για το μήνα Μάιο 1943, καταγράφοντας συμβάντα όπως: την έντονη παρουσία ομάδων ανταρτών στην περιοχή της Φλώρινας, αποτελέσματα της στρατιωτικής επιχείρησης στον Όλυμπο (105 Έλληνες νεκροί, 12 εκτελεσθέντες, 885 αιχμάλωτοι και όμηροι, μετεγκατάσταση 1.000 γυναικόπαιδων, κατάσχεση μεγάλου αριθμού τυφεκίων, οπλοπολυβόλων, πιστολιών, σφαιρών, χειροβομβίδων, δυναμίτιδας και ασυρμάτων, καταστροφή 18 χώρων στρατοπέδευσης αναρτών, 200 περίπου θέσεων αυτών και 55 χώρων τροφοδότησής τους, μερική ή ολική καταστροφή χωριών), σύλληψη 144 κομμουνιστών στην ευρύτερη περιοχή της Κατερίνης- Κοζάνης- Πτολεμαΐδας, εντολή για χορήγηση αμνηστίας σε όσους παρουσιαστούν εθελοντικά και καταθέσουν τα όπλα τους-λιγοστός αριθμός παρουσιαζόμενων-, επιχείρηση εκκαθάρισης και εξονυχιστικής έρευνας σε βουνό δυτικά της Γραμμής Βέροια- Έδεσσα- Νάουσα (καταγράφεται ο θάνατος 38 ανταρτών, μεγάλος αριθμός

τραυματιών, κατάσχεση όπλων και στρατιωτικού εξοπλισμού, ανατίναξη αποθήκης με αγγλικές νάρκες, πυρπόληση εγκαταλελειμμένων κατοικιών και αχυρώνων όπου ανακαλύφθηκαν όπλα και πυρομαχικά), ετοιμότητα των γερμανικών δυνάμεων για εχθροπραξίες με ομάδες ανταρτών, κάλυψη των στρατιωτικών καταλυμάτων και αποθηκών τροφοδοσίας για προστασία από επιθέσεις συμμαχικών αεροσκαφών, δημιουργία χαρακωμάτων, επίθεση ελληνικού υποβρυχίου εναντίων του ατμόπλοιου «Rigel» από τη Στυλίδα προς Θεσσαλονίκη.

Σελίδες 24-33 (περίληψη)

Αναφορά Δραστηριότητας για το μήνα Ιούνιο 1943, καταγράφοντας συμβάντα όπως: δολιοφθορά σε σιδηροδρομικές γραμμές, δημιουργία της Ομάδας Eberlein, σύλληψη 12 ανδρών για υποστήριξη ανταρτών και εκτέλεση αυτών, κατάληψη των χωριών Εμπόριο και Ζέρβη κατόπιν μάχης με αντάρτες, επίθεση αναρτών με όλμους εναντίον φάλαγγας οχημάτων, ανατινάξεις πλησίον του δρόμου και της γέφυρας του ποταμού Σαραντάπορος με αποτέλεσμα την καταστροφή στρατιωτικής φάλαγγας, δημιουργία της Ομάδας Salminger.

Καταγράφεται επίσης απόπειρα δολιοφθοράς εναντίον ιταλικού τρένου με Ιταλούς στρατιώτες και στρατιωτικό εξοπλισμό νοτίως της λίμνης Νεζερός (με αποτέλεσμα την αποκόλληση των ράγιων, ακινητοποίηση του τρένου, εκτροχιασμό κάποιων βαγονιών, εκδήλωση φωτιάς και έκρηξη των υπαρχόντων εκεί πυρομαχικών), ρίψη βομβών από αεροσκάφος εναντίον του σιδηροδρομικού σταθμού στον Ασωπό (άνευ υλικών ζημιών), δολιοφθορές στη σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκης- Αθήνας, ανατίναξη της γέφυρας του Ασωπού, δημιουργία στρατιωτικών θέσεων, ασφάλιση των σιδηροδρομικές συνδέσεων και γεφυρών.

Σημειώνεται ακόμα επίθεση του ελληνικού υποβρυχίου «Κατσώνης» εναντίων του ατμόπλοιου «Rigel» (καταγράφεται αριθμός διασωθέντων, η προσάραξη και λεηλάτηση του από τον ελληνικό πληθυσμό), δραστηριότητα συμμαχικών αεροσκαφών στη Βόρεια Ελλάδα σε αναγνωριστικές πτήσεις κατά τη διάρκεια της νύχτας και ρίψη φυλλαδίων προπαγάνδας, αφινιδιαστική επίθεση, σε 3 κύματα, στο αεροδρόμιο Σέδες με ρίψη 150 περίπου βομβών (καταγράφονται υλικές ζημιές σε κτήρια, αεροσκάφη και ανθρώπινες απώλειες).

Σελίδες 34-35 (περίληψη)

Συνημμένο έγγραφο στην Αναφορά Δραστηριότητας Ιανουαρίου, με ημερομηνία 20.11.1943.

Καταγράφονται συμβάντα, όπως: επιχείρηση για εντοπισμό όπλων και υπόπτων για συμμετοχή σε αντάρτικες ομάδες, εντοπισμός κλεμμένης εκρηκτικής ύλης, σύλληψη ανταρτών και κατάσχεση κιβωτίων με δυναμίτη, εκτέλεση 25 υπόπτων για συνέργεια σε επίθεση στο σιδηροδρομικό σταθμό Ηγουμενίτσας και στη γέφυρα του Βαρδάρη, εκτέλεση 20 Ελλήνων ως αντίποινα απόπειρας επίθεσης εναντίων φρουράς Χωροφυλακής και σιδηροδρομικής γραμμής πλησίον του Πλαταμώνα, εντοπισμός κατόπιν κατ' οίκον έρευνας στη Ραψάνη όπλων, πυρομαχικών και καλωδίων ανάφλεξης (πυρπόληση των σπιτιών, σύλληψη 35 πολιτών), εκτέλεση 6 Ελλήνων για παράνομη κατοχή όπλων.

Σελίδα 36 (περίληψη)

Συνημμένο έγγραφο στην Αναφορά Δραστηριότητας Φεβρουαρίου, καταγράφοντας συμβάντα όπως: σύλληψη 5 πολιτών για υποστήριξη ανταρτών και άλλων 5 για διανομή προκηρύξεων κομμουνιστικού περιεχομένου, δημιουργία δικτύου συνδέσεων

και δραστηριοποίηση αυτών δυτικά του βουνού Κάτω Σταυρός, εκτέλεση 50 πολιτών για δολιοφθορές και παράνομη οπλοκατοχή.

Σελίδα 37 (περίληψη)

Συνημμένο έγγραφο στην Αναφορά Δραστηριότητας Μαρτίου, καταγράφοντας συμβάντα όπως: αφοπλισμός ορισμένων Ελλήνων αστυφυλάκων εξαιτίας αναξιοπιστίας αυτών (σε συνδυασμό με την αυξητική τάση προσχώρησης Ελλήνων αστυφυλάκων στις ομάδες ανταρτών), αιφνιδιαστικές επιθέσεις ανταρτών εναντίων γερμανικών βάσεων στην Πίνδο και της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης- Αθήνας, εκτέλεση 51 κομμουνιστών με την κατηγορία συμμετοχής σε ομάδες ανταρτών και παράνομης οπλοκατοχής.

Σελίδα 38 (περίληψη)

Συνημμένο έγγραφο στην Αναφορά Δραστηριότητας Απριλίου, καταγράφοντας συμβάντα όπως: σύλληψη 38 Ελλήνων για συμμετοχή σε λεηλασίες στη Νάουσα, την καταστροφή 2 χωριών από το Πυροβολικό (κατόπιν εκδήλωση φωτιάς), διαφυγή ομάδων ανταρτών, κατόπιν γερμανικής επιχείρησης, προς την ιταλοκρατούμενη περιοχή, σύλληψη 140 φοιτητών εξαιτίας συμμετοχής σε διαδήλωση και μεταφορά αυτών σε στρατόπεδο συγκέντρωσης, σύλληψη 116 πολιτών, στην περιοχή του Ολύμπου, για υποστήριξη ομάδων ανταρτών και συμμετοχή σε αυτές, εκτέλεση 8 Ελλήνων με την κατηγορία της λεηλασίας, προετοιμασία συλλήψεων κομμουνιστών.

Σελίδα 39 (περίληψη)

Συνημμένο έγγραφο στην Αναφορά Δραστηριότητας Μαΐου, καταγράφοντας συμβάντα όπως: με επιτυχία στρατιωτική επιχείρηση εναντίον ανταρτών στον Όλυμπο (εφοδιασμός αυτών με όπλα και πυρομαχικά από τους Άγγλους, μέσω ρίψεων από αεροσκάφη), αναγνώριση περιοχών στον Όλυμπο και Φλώρινα για εντοπισμό ανταρτών, εκτέλεση 2 γυναικών κομμουνιστικών πεποιθήσεων ως αντίποινα για τον θάνατο γερμανόφιλου Έλληνα, πρόταση χορήγησης αμνηστίας από τον Διοικητή Νοτιοανατολικής Ευρώπης για όσους καταθέσουν τα όπλα και εγκαταλείψουν τις ομάδες ανταρτών.

Σελίδα 40 (περίληψη)

Συνημμένο έγγραφο στην Αναφορά Δραστηριότητας Ιουνίου, καταγράφοντας συμβάντα όπως: συνομιλίες μεταξύ Γερμανού Στρατιωτικού Διοικητή Μακεδονίας και νομαρχών για την αναδιοργάνωση της Ελληνικής Χωροφυλακής, του εκ νέου και εν μέρει, οπλισμού αυτής και την τοποθέτηση Ελληνικής Αστυνομίας στις σημαντικότερες επαρχιακές πόλεις με καθήκοντα ασφάλειας, υπό την επίβλεψη της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, συλλήψεις πολιτών ως ύποπτους για συμμετοχή σε ομάδες ανταρτών, δημιουργία σταθμών Μυστικής Αστυνομίας Στρατού στην Πτολεμαΐδα, Φλώρινα, Κατερίνη, Κιλκίς τη συνέχιση της αντικομμουνιστικής προπαγάνδας (διανομή αφισών και φυλλαδίων).

Σελίδες 41-42 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Θεσσαλονίκης-Αιγαίου, με ημερομηνία 14.11.1943. Αναφορά Δραστηριότητας για το χρονικό διάστημα από 1.1. έως 30.6.1943, καταγράφοντας μ.α. μετακινήσεις στρατιωτικών μονάδων και αντικατάσταση αυτών, σχηματισμό Τάγματος Γερμανών Εθελοντών (καταγράφεται αριθμός αξιωματικών-υπαξιωματικών- ανδρών και προέλευση αυτών).

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΙΒΛΙΑ